

୨୩ ଜୁନ୍ ୨୦୨୩ ଖୁତ୍‌ବା ଜୁମାର ସାରାଂଶ
ସ୍ଥାନ - ମସଜିଦ୍ ମୁବାରକ୍ ଇସଲାମାବାଦ୍, ଲଣ୍ଡନ୍

ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ ^{ସ.ଅ}ଙ୍କର ବଦର ଯୁଦ୍ଧ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତିର ଚିତ୍ରଣ ଏବଂ ଉତ୍ସର୍ଗାକୃତ ସହାବାମାନଙ୍କର ନିଜ ପ୍ରିୟ ମୁନିବଙ୍କ ଅତୁଳନୀୟ ଆଜ୍ଞାପାଳନର ବିଶ୍ୱାସବର୍ଦ୍ଧକ ଚର୍ଚ୍ଚା ।

ଅଶହଦୁ ଅଲଲା ଇଲାହା ଇଲଲ୍ଲାହୁ ଓହ୍‌ଦହୁ ଲାଶରିକା ଲହୁ ଓହ୍‌ଅଶହଦୁ ଅନା ମୁହମ୍ମଦନ୍ ଅବ୍‌ଦୁହୁ ଓହ୍‌ସୁଲୁହୁ ଅନା ବାଦ୍‌ଫାଉଜୁବିଲ୍ଲା ହିମିନଶ୍ ଶୈତା ନିରରଜିମ୍ । ବିସ୍‌ମିଲ୍ଲା ହିରରହେମା ନିରରହିମ୍ । ଅଲହମ୍‌ଦୁ ଲିଲ୍ଲାହି ରବ୍‌ବିଲ୍ ଆଲମିନ୍ ଅରରହମା ନିରରହିମ୍ । ମାଲିକି ଯୋମିଦ୍‌ଦିନ୍ । ଇୟାକା ନାବୁଦୁ ଓ ଇୟାକା ନସ୍‌ତଇନ୍ । ଇହ୍‌ଦିନସ୍ ସିରାତଲ୍ ମୁସ୍‌ତକିମ୍ ସିରାତଲ୍ ଲଜିନା ଅନ୍‌ଅମତା ଅଲୈହିମ୍ ଗୈରିଲ୍ ମଗ୍‌ୟୁବି ଆଲୈହିମ୍ ଓଲଜ୍‌ଲାଇନ୍ ।

ତଶହୁଦ୍, ତଉଜ୍ ଓ ସୁରାଃ ଫାତିହାର ଆବୃତ୍ତି କରିବା ପରେ ପ୍ରିୟ ହଜୁର ଅନଓର ^{ସ.ସ} କହିଲେ; ଯେପରିକି ଗତ ଖୁତ୍‌ବାରେ ଏକଥା ଆଲୋଚନା ହୋଇଥିଲା ଯେ, ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ ^{ସ.ଅ}ଙ୍କ ପ୍ରେରିତ ଗୁପ୍ତଚରମାନେ ଏହି ସୂଚନା ଦେଲେ ଯେ ମକ୍କାର ଅମାନ୍ୟକାରୀମାନଙ୍କ ସେନା ନିଜ ବାଣିଜ୍ୟ ଦଳକୁ ରକ୍ଷା କରିବା ସକାଶେ ମାଡ଼ି ଆସୁଛନ୍ତି । ସେତେବେଳେ ହଜୁର ^{ସ.ଅ} ସାହାବାମାନଙ୍କୁ ପରିସ୍ଥିତି ସମ୍ପର୍କରେ ଅବଗତ କରାଇ ସେମାନଙ୍କ ମତାମତ ଲୋଡ଼ିଲେ ।

ହଜରତ ଅବୁବକର ^{ର.ଅ} ଓ ହଜରତ ଉମର ^{ର.ଅ}ଙ୍କ ପରେ ହଜରତ ମିକଦାଦ୍ ବିନ୍ ଉମରୋ ^{ର.ଅ} କହିଲେ; ଆମେ ସେପରି ଉତ୍ତର ଦେବୁ ନାହିଁ ଯେପରିକି ବନୀଇସ୍ରାୟିଲ୍ ମୁସା ^{ସ.ସ}ଙ୍କୁ ଦେଇଥିଲେ ।

ଯେ ଫାଉହର୍ ଅକ୍ରା ଓ ରବ୍‌ରୁକା ଫକାତିଲା ଇନ୍ନା ହାହୁନା କାଇଦୁନ୍ ଅର୍ଥାତ୍ ଯାଅ ତୁମେ ଓ ତୁମ୍ଭ ପାଳନକର୍ତ୍ତା ଯାଇ ଲଡ଼, ଆମେମାନେ ତ ଏହିଠାରେ ବସି ରହିବୁ । ବରଂ ଆମେମାନେ ତ ଆପଣ ^{ସ.ଅ}ଙ୍କ ସାଥରେ ଅଛୁ । ଆପଣ ^{ସ.ଅ} ଯାହା ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବେ ଆମେ ଆପଣ ସାଙ୍ଗରେ ଶତ୍ରୁର ମୁକାବିଲା କରିବୁ । ଆମେ ସେହି ପରାକ୍ରମୀ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଶପଥ କରି କହୁଛୁ ଯେ ଆପଣଙ୍କୁ ସତ୍ୟତାର ସହିତ ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ କରିଛନ୍ତି । ଯଦି ଆପଣ ଆମମାନଙ୍କୁ ବରକୁଲ୍ ଗୁମାଦ୍ (ସ୍ଥାନର ନାମ) ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଘେନି ନିଅନ୍ତି ତେବେ ସୁଦ୍ଧା ଆମେ ଆପଣ ସାଥରେ ଚାଲିଯିବୁ । ଏହି ଉତ୍ତର ଶୁଣିବା ପରେ ହଜୁର ^{ସ.ଅ} ସେମାନଙ୍କ ମଙ୍ଗଳ କାମନା କରି ଦୁଆ କଲେ ।

ଜଣେ ଲେଖକ ଲେଖୁଛନ୍ତି ଯେ, ମକ୍କାର ଦକ୍ଷିଣ ଦିଗକୁ ପାଖାପାଖି ୪୩୦କି.ମି ଦୂରତାରେ ସାଧାରଣ ମରୁ ଅଞ୍ଚଳରୁ ପୃଥକ ଏକ ସ୍ଥାନ ବରକୁଲ୍ ଗୁମାଦ୍ ଅବସ୍ଥିତ ଥିଲା । ଯାହାକି ନିଜ ଯାତ୍ରାର ଦୀର୍ଘତା ଓ ପୀଡ଼ା ପାଇଁ ଲୋକକଥା ରୂପେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଉଥିଲା । ଯାହାର ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ ଏହା ଥିଲା କି ଆପଣ ଯେଉଁ ଦୀର୍ଘ ଯାତ୍ରା କରିନିଅନ୍ତୁ ଆମେ ଆପଣ ^{ସ.ଅ}ଙ୍କ ସାଥରେ ଅଛୁ ।

ହଜରତ ଅବୁବକର ^{ର.ଅ} ଓ ହଜରତ ଉମର ^{ର.ଅ}ଙ୍କ ପରେ ହଜରତ ମିକଦାଦ୍ ^{ର.ଅ} ସର୍ବିଷ୍ଟ ପ୍ରବାସକାରୀ ସାହାବା ଥିଲେ । ଏଥିସକାଶେ ହଜୁର ^{ସ.ଅ}ଙ୍କର ଅଭିଳାଷ ଥିଲା ଯେ, ଅନସାର୍‌ମାନେ ମଧ୍ୟ କିଛି ପରାମର୍ଶ ଦିଅନ୍ତୁ ।

ହଜରତ ସାଦ୍ ବିନ୍ ମାଜ୍ ^{ର.ଅ} କହିଲେ; ଆମେ ଆପଣଙ୍କ ଉପରେ ବିଶ୍ୱାସ ଆଣି ନେଇଛୁ ଏବଂ ଆପଣଙ୍କ ଧର୍ମର ସାକ୍ଷ୍ୟ ଦେଉଛୁ ତଥା ଆମେ ଆପଣଙ୍କ ଆଦେଶ ଶୁଣିବା ଓ ତାହାର ପାଳନ କରିବାର ପ୍ରତିଜ୍ଞା କରିଛୁ । ଅତଃ

ଆପଣ^{ସ.ଅ} ଆମମାନଙ୍କୁ ଯୁଆଡ଼େ ନେଇଯିବେ ଆମେ ଯିବା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛୁ ।

ସୁତରାଂ ଅଲ୍ଲାହଙ୍କ ଆଶିଷର ଅଧିକାରୀ ହେବା ସକାଶେ ଆପଣ ଆମମାନଙ୍କୁ ନିଜ ସାଥରେ ଘେନି ନିଅନ୍ତୁ । ସେ ଯାହା ହେଉ ହଜରତ ସାଦ୍ ^{ର.ଅ}ଙ୍କର ଏହି ଉତ୍ସର୍ଗ ମୂଳକ କଥନ ଶୁଣି ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ^{ସ.ଅ} ବେଶ୍ ପ୍ରସନ୍ନିତ ହେଲେ ଏବଂ କହିଲେ;

ଅଲ୍ଲାହତାଲା ମୋତେ ଦୁଇଟି ଦଳ (ସିରିୟା ଅଭିମୁଖେ ବଣିକଦଳ ଅଥବା ମକ୍କାର ଅମାନ୍ୟକାରୀ ସୈନ୍ୟଦଳ) ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ଉପରେ ବିଜୟ ପ୍ରଦାନ କରିବାର ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଇଛନ୍ତି । ମୁଁ ସେହି ସ୍ଥାନ ଦେଖୁଅଛି ଯେଉଁସ୍ଥଳେ ଶତ୍ରୁ ନିହତ ହୋଇ ଟଳି ପଡ଼ିବ ।

ସାହାବାମାନେ ପ୍ରଶ୍ନ କଲେ ହେ ଅଲ୍ଲାହଙ୍କ ବାଉଁରହ ! ଯଦି ଆପଣଙ୍କୁ ପୂର୍ବରୁ ହିଁ ଅମାନ୍ୟକାରୀ ସୈନ୍ୟଦଳ ଆଗମନର ଖବର ଜଣା ଥିଲା ତେବେ ଆପଣ ଆମକୁ ମଦିନାରେ ହିଁ କାହିକି ଯୁଦ୍ଧ ହେବା ସଂକ୍ରାନ୍ତରେ ସୂଚିତ କଲେ ନାହିଁ । ଯଦ୍ୱାରା ଆମେ ସେଥିପାଇଁ ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ବାହାରି ଥାନ୍ତୁ । କିନ୍ତୁ ଏହି ସୂଚନା ମିଳିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ଏବଂ ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ^{ସ.ଅ}ଙ୍କର ଏହି ସୁସମାଚାର ପ୍ରଦାନ କରିବା କି ଦୁଇଟି ଦଳ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ଉପରେ ପରମେଶ୍ୱର ଆମକୁ ବିଜୟ ମଣ୍ଡିତ କରିବେ । ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସୁଦ୍ଧା ମୁସଲମାନମାନଙ୍କୁ ସଠିକ୍ ରୂପେ ଜ୍ଞାତ ନଥିଲା ଯେ ସେମାନଙ୍କର ମୁକାବିଲା କେଉଁ ଦଳ ସହିତ ହେବ । ସେମାନେ ଚିନ୍ତା କରୁଥିଲେ ଯେ, ଯେକୌଣସି ଗୋଟିଏ ଦଳ ସହିତ ନିଶ୍ଚିତ ଆମର ମୁହାଁମୁହିଁ ହେବ ଏବଂ ସ୍ୱଭାବ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ସେମାନେ ଦୁର୍ବଳ ଦଳ ସହିତ ମୁହାଁମୁହିଁ ହେବାର ଆଶାବାଦୀ ଥିଲେ ।

ହଜରତ ମୁସଲେହ ମଉଦ^{ର.ଅ} ଏଥିସଂକ୍ରାନ୍ତରେ କୁହନ୍ତି; ବଦର କ୍ଷେତ୍ରରେ ହଜୁର^{ସ.ଅ} ଅନ୍ତଃସାରମାନଙ୍କ ପରାମର୍ଶର ଅଭିଳାଷି ଥିଲେ । ଅନ୍ତଃସାରଙ୍କ ମନରେ ଏହି କଥା ଥିଲା ଯେ ଆମ ପ୍ରତିପକ୍ଷ ଶତ୍ରୁ ମକ୍କାବାସୀ ଅଟନ୍ତି । ଯଦି ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ ଆମେମାନେ କୌଣସି ପରାମର୍ଶ ଦେଉ ତେବେ ପ୍ରବାସକାରୀ ମଣିବେ ଯେ ଏମାନେ ତ ଆମ ଭାଇ ଓ ବନ୍ଧୁବାନ୍ଧବଙ୍କ ସହିତ ଲଢ଼ିବା ପାଇଁ ଆମକୁ ଉତ୍ସୁକାଉଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ହଜୁର^{ସ.ଅ}ଙ୍କର ଅନ୍ତଃସାରମାନଙ୍କୁ ବାରମ୍ବାର ପରାମର୍ଶ ମାଗିବା ଫଳରେ ଶେଷରେ ଦୃଢ଼ରେ ଅନ୍ତଃସାରମାନେ ମତ ପ୍ରକାଶ କଲେ ଯେ, ଆମେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଆପଣଙ୍କ ସାଥରେ ଅଛୁ । ଅନ୍ତଃସାରମାନଙ୍କ ଠାରୁ ଏହି ମନ୍ତବ୍ୟ ଶୁଣିବା ପରେ ହଜୁର^{ସ.ଅ} ସେଠାରୁ ଆଗକୁ ଅଗ୍ରସର ହେଲେ ଏବଂ ବଦର କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏବଂ ଜଣେ ବୃଦ୍ଧବ୍ୟକ୍ତି ନିକଟରେ ଅଟକି ଗଲେ ଏବଂ କୁରେଶ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପଚାରିଲେ । ବୃଦ୍ଧବ୍ୟକ୍ତି ଜଣକ ଉତ୍ତର ଦେଲେ ମୋତେ ସୂଚନା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଛି ଯେ, ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ^{ସ.ଅ} ଓ ଆପଣଙ୍କ ଅନୁଚରମାନେ ଅମକ ଦିନ ମଦିନାରୁ ପ୍ରସ୍ଥାନ କରି ସାରିଛନ୍ତି । ଯଦି ଏକଥା ସତ ତେବେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସେମାନେ ଏହି ସ୍ଥାନରେ ପହଂଚି ଯିବା ଉଚିତ୍ । ମୋତେ ଏହି ଖବର ମଧ୍ୟ ମିଳିଛି ଯେ କୁରେଶ ଅମକ ଦିନ ମକ୍କାରୁ ବାହାରିଛନ୍ତି । ଆଉ ଯଦି ଏକଥା ସତ ତେବେ ସେମାନେ ଅମକ ସ୍ଥାନରେ ପହଂଚି ଯାଇଥିବେ । ସେଥିଅନ୍ତେ ବୃଦ୍ଧବ୍ୟକ୍ତି ଜଣକ ପ୍ରଶ୍ନ କଲେ ଆପଣମାନେ କିଏ ? ତାହାର ଉତ୍ତର ହଜୁର^{ସ.ଅ} ଅତି ଚତୁରତାର ସହିତ ଦେଲେ କି ଆମେମାନେ ଜଳମୟ ଅଂତଳର । ସମ୍ଭବତଃ ଏହାର ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ ବଦରର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅଂତଳ ଥିଲା । ତେବେ ଅଲ୍ଲାହ ହିଁ ସର୍ବଜ୍ଞ ଓ ତତ୍ତ୍ୱଜ୍ଞ ।

ସେଠାରୁ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ କରିବା ପରେ ସନ୍ଧ୍ୟା ସମୟରେ ହଜୁର^{ସ.ଅ} ହଜରତ ଅଲୀ^{ର.ଅ}, ହଜରତ ଜୁବେର ବିନ୍ ଅଓମର୍^{ର.ଅ} ଓ ହଜରତ ସାଦ୍ ବିନ୍ ଅବି ଓକାସ୍ ^{ର.ଅ}ଙ୍କୁ କିଛି ସହାବାଙ୍କ ସହିତ ବଦରର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ନିକଟକୁ ପ୍ରେରଣ କଲେ । ଯଦ୍ୱାରା ସେମାନେ ଶତ୍ରୁର ଗତିବିଧି ସମ୍ପର୍କରେ ଅଧିକ କିଛି ଖବର ନେଇ ଆସିବେ । ସେମାନେ ଦୁଇଜଣ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଧରି ଆଣିଲେ ଯେ ଖବର ଦେଲେ କି କୁରେଶ ଆମକୁ ଜଳ ଆଣିବାକୁ ପଠାଇ ଥିଲେ । ହଜୁର^{ସ.ଅ} ତାଙ୍କୁ ପ୍ରଶ୍ନ କରିବାରୁ ସେ କହିଲେ, ସଂଖ୍ୟାଧିକ କୁରେଶ ଏହି ପର୍ବତର ବିପରୀତ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଓହ୍ଲାଇଛନ୍ତି ଏବଂ ସେମାନେ

କେଉଁଦିନ ୯ଟି ତ କେଉଁଦିନ ଦଶଟି ଓଟ ଜେବଃ କରୁଛନ୍ତି । ଏଥିରେ ଆକଳନ କରି ହଜୁର^{ସ.ଅ} କହିଲେ; ସମ୍ଭବତଃ ସେମାନେ ୯୦୦ ଅବା ୧୦୦୦ ସଂଖ୍ୟକ ଅଛନ୍ତି । ସେଥିଅନ୍ତେ ସେଦୁହେଁ କୁରେଶର ଅନେକ ସରଦାରଙ୍କ ନାମ ନେଲେ ଯେ ଉକ୍ତ ସୈନ୍ୟ ଦଳରେ ସାମିଲ ଥିଲେ । ପୁନଶ୍ଚ ହଜୁର^{ସ.ଅ} କହିଲେ, ମକ୍କାବାସୀ ତୁମ ସମ୍ମୁଖରେ ନିଜ କଲିଜା କାଢ଼ି ରଖି ଦେଇଛନ୍ତି । ଏହା ଅତି ବୁଦ୍ଧିମାନ ଓ ଚତୁର ପୂର୍ଣ୍ଣ ଉକ୍ତ ଥିଲା । ଯାହାକି ଆପଣାଛାଏଁ ହଜୁର^{ସ.ଅ}ଙ୍କ ମୁଖରୁ ନିଶ୍ଚିତ ହୋଇଥିଲା । ଯଦ୍ୱାରା ସାହାବାଙ୍କ ହୃଦୟ ମଜବୁତ୍ ହୋଇଯାଇଥିଲା କି ସୁନିଶ୍ଚିତ ରୂପେ ପ୍ରଭୁ ଆମକୁ ବିଜୟ ମଣ୍ଡିତ କରିବେ ।

ଏହି ଅବସରରେ ହଜରତ ହବାବ୍ ବିନ୍ ମୁନଜିର୍^{ର.ଅ} କହିଲେ; ହେ ଅଲ୍ଲାହଙ୍କ ବାଉଁଶ ! କ'ଣ ଆପଣ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଆଦେଶକ୍ରମେ ଏହିସ୍ଥଳେ ଶିବିର ସ୍ଥାପନ କରିଛନ୍ତି । ଅବା ଏହା ଆପଣଙ୍କ ଯୋଜନା ଅବା ଯୁଦ୍ଧ ରଣନୀତି ?

ହଜୁର^{ସ.ଅ} ଉତ୍ତର ଦେଲେ, ଏହା ଯୁଦ୍ଧ ରଣନୀତି ଅଟେ । ସେ ପୁନଶ୍ଚ କହିଲେ, ଏହି ସ୍ଥାନ ଯୁଦ୍ଧ କରିବା ଉପଯୋଗୀ ନୁହେଁ । ବରଂ ଶତ୍ରୁ ପକ୍ଷରେ ଥିବା ନିର୍ଝର ନିକଟରେ ଅବସ୍ଥାନ କରିବା ଶ୍ରେୟସ୍କର । ସମସ୍ତ କୂପ ପୋତି ନିଜ ପାଇଁ କେବଳ ଗୋଟିଏ ଜଳସ୍ରୋତ ବାକି ରଖିବା ଉଚିତ୍ । ଯାହାକି ଆମମାନଙ୍କ ପାଇଁ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ହେବ ଏବଂ ଶତ୍ରୁକୁ ପାନୀୟ ଉପଲକ୍ଷ ହେବ ନାହିଁ । ଏହି ମତ୍ତବ୍ୟକୁ ହଜୁର^{ସ.ଅ} ପସନ୍ଦ କଲେ ଏବଂ ମୁସଲମାନମାନେ ନିଜ ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦୀର ନିକଟସ୍ଥ କୂପରେ ଶିବିର ଲଗାଇ ବାକିତକ କୂପକୁ ପୋତି ଦେଲେ । ଅଓସ୍ କବିଲାର ପ୍ରମୁଖ ହଜରତ ସାଦ୍ ବିନ୍ ମାଜ୍^{ର.ଅ}ଙ୍କ ପରାମର୍ଶକ୍ରମେ ରଣକ୍ଷେତ୍ରର ଏକ ପ୍ରାନ୍ତରେ ହଜୁର^{ସ.ଅ}ଙ୍କ ପାଇଁ ଏକ ଶିବିର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଗଲା ଏବଂ ସେହିଠାରେ ଆପଣ^{ସ.ଅ}ଙ୍କ ବାହନକୁ ମଧ୍ୟ ବାନ୍ଧି ଦିଆଗଲା । ତା'ପରେ ସେ ନିବେଦନ କଲେ ହଜୁର ଆପଣ ଏଠାରେ ଆରାମ କରନ୍ତୁ । ଆମେମାନେ ଶତ୍ରୁର ମୁକାବିଲା କରିବୁ । ଯଦି ଆମେ ପରାଜିତ ହେଲୁ ତେବେ ଆପଣ ଏହି ବାହନ ମାଧ୍ୟମରେ ମଦିନା ଚାଲିଯିବେ ସେଠାରେ ଆମ ଭାଇବନ୍ଧୁ ଆପଣଙ୍କର ସୁରକ୍ଷା କରିବେ ।

ଏଥିସଂକ୍ରାନ୍ତରେ ହଜରତ ମୁସଲେହ ମଉଦ^{ର.ଅ} କୁହନ୍ତି; ଯେତେବେଳେ ସାହାବାଗଣ ବଦର କ୍ଷେତ୍ରରେ ପହଂଚିଲେ ସେତେବେଳେ ସେମାନେ ପରସ୍ପର ସହିତ ପରାମର୍ଶ କରି ଏକ ଉଚ୍ଚ ସ୍ଥାନରେ ଶିବିର ଲଗାଇ ହଜୁର^{ସ.ଅ}ଙ୍କୁ ଆମନ୍ତ୍ରିତ କଲେ ଏବଂ ସବୁଠାରୁ ଡାହାଣ ବେଗରେ ଦୌଡ଼ୁଥିବା ଓଟକୁ ସେଠାରେ ବାନ୍ଧି କହିଲେ;

ଆମମାନଙ୍କ ତୁଳନାରେ ଶତ୍ରୁର ସଂଖ୍ୟା ଢେର ଅଧିକ । ଆମକୁ ନିଜ ମୃତ୍ୟୁର କୌଣସି ପରିତାପ ନାହିଁ, ଆମକୁ କେବଳ ଆପଣଙ୍କ ଚିନ୍ତା ଘାରୁଛି । ଯଦି ଏଠାରେ ଆମର କାଳ ହେଲା ତେବେ ଇସଲାମର କୌଣସି କ୍ଷତି ହେବ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଆପଣଙ୍କ ସହିତ ଇସଲାମର ଉନ୍ନତି ଓ ବିକାଶ ଜଡ଼ିତ । ସୁତରାଂ ଏହା ଜରୁରୀ ଯେ ଆମେମାନେ ଆପଣଙ୍କ ସୁରକ୍ଷାର ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ଉଚିତ୍ ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ କରିବୁ । ପ୍ରଭୁ ନକରନ୍ତୁ ଯଦି ଆମେମାନେ ଜଣେ ଜଣେ କରି ଶହିଦ୍ ହୋଇଯାଉ ତେବେ ଆପଣ ଏହି ଓଟରେ ଆରୋହଣ କରି ମଦିନା ଚାଲିଯିବେ ସେଠାରେ ଆମ ଭାଇବନ୍ଧୁ ଆପଣଙ୍କର ସୁରକ୍ଷା କରିବେ ।

ସେ ଯାହା ହେଉ ହଜୁର^{ସ.ଅ} ସେମାନଙ୍କ ଅନୁରୋଧ ରକ୍ଷା କରନ୍ତୁ ଅବା ନକରନ୍ତୁ କିନ୍ତୁ ଏହା ସାହାବାମାନଙ୍କର ଏକ ବିନୀତ ଅନୁରୋଧ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବବେଗ ଥିଲା ।

ହଜରତ ମୁସଲେହ ମଉଦ^{ର.ଅ} କୁହନ୍ତି; ଏକଦା ହଜରତ ଅଲୀ^{ର.ଅ} କହିଲେ, ସାହାବାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ମହାନ ବୀର ଓ ସାହସି ହଜରତ ଅବୁବକର^{ର.ଅ} ଥିଲେ ।

ବଦର ରଣକ୍ଷେତ୍ରରେ ହଜୁର^{ସ.ଅ}ଙ୍କ ପାଇଁ ଏକ ଅଲଗା ଚଉରା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିଲା । ହଜରତ ଅବୁବକର^{ର.ଅ} ସଙ୍ଗେସଙ୍ଗେ ସେଠାରେ ନିଜ ଯୁଦ୍ଧ ଖଡ଼ଗ୍ ନେଇ ଛିଡ଼ା ହୋଇଗଲେ ଏବଂ ଏହି ଘଡ଼ିସନ୍ଧି ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ହଜୁର^{ସ.ଅ}ଙ୍କ ପ୍ରତିରକ୍ଷା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏହି ବିଶେଷ ଦାୟିତ୍ୱ ସମ୍ପାଦନ କରିଥିଲେ ।

ପ୍ରଭାତରେ କୁରେଶି ଯେତେବେଳେ ସମ୍ମୁଖାଗାମୀ ହେଲେ ସେତେବେଳେ ହଜୁର^{ସ.ଅ} ଦୁଆ କଲେ ହେ ପ୍ରଭୁ ! ତୁମ୍ଭେ ଆମ ପ୍ରତି ଯେଉଁ ସାହାଯ୍ୟ ସହଯୋଗ କରିବାର ଅଙ୍ଗୀକାର କରିଛ । ତାହା ପୂରଣ କର ଏବଂ ଆଜି ହିଁ ଅମାନ୍ୟକାରୀଙ୍କର ନିପାତ କରିଦିଅ ।

ଯେତେବେଳେ କୁରେଶି ବଦର ରଣକ୍ଷେତ୍ରରେ ଅବତରଣ କଲେ ସେତେବେଳେ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ଦଳ ହଜୁର^{ସ.ଅ}ଙ୍କ ଜଳାଶ୍ରୟ ମଧ୍ୟରୁ ଜଳପାନ କଲେ । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ହକିମ୍ ବିନ୍ ହଜମ୍ ମଧ୍ୟ ସାମିଲ ଥିଲେ । ସେହି ଦିନ ସେହି ଜଳାଶ୍ରୟରୁ ଯେ ଜଳପାନ କରିଥିଲା, ସେ ନିହତ ହୋଇଥିଲା । କେବଳ ହକିମ୍ ବିନ୍ ହଜମ୍ଙ୍କ ବ୍ୟତୀତ ଯେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ମୁସଲମାନ ହୋଇଯାଇଥିଲେ । କୁରେଶର ଆଗମନ ପୂର୍ବରୁ ହଜୁର^{ସ.ଅ} ସାହାବାଙ୍କର ଧାଡ଼ି ସଜ୍ୟା କରିଥିଲେ । ହଜୁର^{ସ.ଅ} ତୀର ମାଧ୍ୟମରେ ଇଞ୍ଜିତ କରୁଥିଲେ । ହଜରତ ମୁସୈବ୍ ବିନ୍ ଉମେର୍^{ର.ଅ}ଙ୍କୁ ଇସଲାମୀୟ ଧୂଜା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ଧାଡ଼ିର ନିରିକ୍ଷଣ କରିବା ସମୟରେ ଯେତେବେଳେ ହଜୁର^{ସ.ଅ} ସୌଦା ବିନ୍ ଗଜିୟା^{ର.ଅ}ଙ୍କ ନିକଟରୁ ଅତିକ୍ରମ କଲେ ସେତେବେଳେ ସେ ଧାଡ଼ିରୁ ବାହାରେ ରହିଥିଲେ, ହଜୁର^{ସ.ଅ} ତାଙ୍କ ପେଟରେ ତୀର ଲଗାଇ କହିଲେ; ଧାଡ଼ିରେ ସଲଖ ଛିଡ଼ା ହୁଅ । ସୌଦା ଉତ୍ତର ଦେଲେ, ଆପଣ ମୋତେ କଷ୍ଟ ଦେଇଛନ୍ତି, ମୁଁ ଆପଣଙ୍କ ଠାରୁ ପ୍ରତିଶୋଧ ନେବି । ଏଥିରେ ହଜୁର^{ସ.ଅ} ନିଜ ପବିତ୍ର ପେଟ ଉପରୁ ବସ୍ତ୍ର ଉଠାଇ କହିଲେ, ତୁମ୍ଭେ ପ୍ରତିଶୋଧ ନେଇପାର ।

ବସ୍ତୁତଃ ସୌଦା ଆପଣଙ୍କୁ ଆଲିଙ୍ଗନ କରିନେଲେ ଏବଂ ଆପଣଙ୍କ ପବିତ୍ର ଶରୀରକୁ ଚୁମ୍ବନ କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ସେଥିଅନ୍ତେ କହିଲେ, ମୁଁ ଚିନ୍ତା କଲି କି ମୋ ଜୀବନର ଏଇଶେଷ କିଛିକ୍ଷଣ ମୁଁ ଆପଣଙ୍କ ସାଥରେ ଏପରି (ପ୍ରୀତିଭାବ ସହିତ) ଅତିବାହିତ କରିନିଏ ଅର୍ଥାତ ମୋ ଶରୀର ଆପଣଙ୍କ ପବିତ୍ର ଶରୀର ସହିତ ସଲଗ୍ନିତ ହୋଇଯାଉ ।

ହଜୁର^{ସ.ଅ} ତାଙ୍କ ପାଇଁ ଦୁଆ କଲେ । ଏପରି ଥିଲା ପ୍ରେମ ଓ ପ୍ରୀତିଭାବର ଦୃଶ୍ୟ । ବାକି ଘଟଣାବଳୀ ଇନଶାଆଲ୍ଲାଃ ଆସନ୍ତାରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବି ।

ଖୁତ୍ବା ସାନିୟା ପୂର୍ବରୁ ହଜୁର ଅନଝୁର୍^{ଅ.ସ} କିଛି ମୃତକଙ୍କ ଉତ୍ତମ ଚରିତ୍ର ଚର୍ଚ୍ଚା କଲେ । ଶ୍ରୀମାନ କାରୀ ମୁହମ୍ମଦ ଆଶିକ୍ ସାହେବ ଜାମିୟା ଅହ୍ମେଦୀୟା ରବୱାର ପୂର୍ବତନ ଶିକ୍ଷକ ତଥା ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷକ, ମଦରସା ହିଫ୍ତଜର ତତ୍ତ୍ଵାବଧାରକ । ଦ୍ଵିତୀୟ ଜନାୟାଃ ସାଉଦୀ ଆରବର କାରାଗାରରେ ଦେହତ୍ୟାଗ କରିଥିବା ଶ୍ରୀମାନ ନୁରୁଦ୍ଦିନ୍ ହୁସନୀ ସାହେବ ସିରିୟା ନିବାସୀଙ୍କର ଅଟେ । ପ୍ରିୟ ହଜୁର ଅନଝୁର୍^{ଅ.ସ} ଉଭୟ ମୃତକଙ୍କ ଜମାଅତୀୟ ସେବାର ବିସ୍ତୃତ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରି ସେମାନଙ୍କ ଜନାୟାଃ ଗାଏବ୍ ପାଠ କରିବାର ଘୋଷଣା କଲେ ।

ଅଲହମ୍ଦୁ ଲିଲ୍ଲାହି ନହମ୍ଦୁହୁ ଓ ନସ୍ତଇନୁହୁ ଓନସ୍ତଗଫିରୁହୁ ଓନୁମିନୁ ବିହି ଓନତଓକ୍କଲୁ ଅଲୈହି ଓ ନଉଜୁବିଲ୍ଲା ମିନ୍ ଶୁରୁରେ ଅନ୍ଫୁସିନା ଓ ମିନ୍ ସଇୟାତି ଆମାଲିନା ମଇଁ ଯହ୍ଦିହିଲ୍ଲା ଫଲ୍ଲାମୁଜିଲ୍ଲା ଲହୁ ଓମଇଁ ଯୁଜ୍ଲିଲ୍ଲା ଫଲ୍ଲା ହାଦିୟା ଲହୁ ଓନଶହ୍ଦୁ ଅଲ୍ଲା ଇଲାହା ଇଲ୍ଲାହୁ ଓନଶହ୍ଦୁ ଅନ୍ନା ମୁହମ୍ମଦନ୍ ଅବ୍ଦୁହୁ ଓରସୁଲୁହୁ । ଇବାଦଲ୍ଲାହି ରହ୍ମକୁମ୍ଲୁହା ଇନ୍ନଲ୍ଲାହା ଯାମୁରୁବିଲ୍ ଅଦ୍ଲେ ଓଲ୍ ଇହ୍ସାନି ଓଇତାଇଜିଲ୍ କୁର୍ବା ଓୟନ୍ହା ଅନିଲ୍ ଫହ୍ଶାଇ ଓଲ୍ ମୁନକରି ଓଲ୍ ବଗଇ ଯଇଜୁକୁମ୍ ଲଅଲ୍ଲକୁମ୍ ତଜକ୍ କରୁନ୍ ଉୟକୁରୁଲ୍ଲାହା ଯୟକୁରୁକୁମ୍ ଓଦ୍ତହୁ ଯସ୍ତଜିବ୍ ଲକୁମ୍ ଓଲ୍ଯିକ୍ରୁଲ୍ଲାହି ଅକ୍ବର ।